

บันทึกการตอบข้อหารือกรมอนามัย
เรื่อง แนวทางการเปรียบเทียบคดีตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕
หรือแก้ไขเพิ่มเติม

ศาลากลางจังหวัด ก ได้มีหนังสือด่วนที่สุดที่ ชม ๐๐๓๒.๐๐๑.๐๑/๕๕๗๙๓ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๒ เพื่อขอหารือเรื่องอำนาจการเปรียบเทียบปรับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ด้วยเมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๘ สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมือง ก ได้จัดส่งเอกสารการสอบสวนผู้ต้องหา ในจังหวัด ก นำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับเนื่องจากดำเนินกิจการค้าแผงลอยบนทางเท้าสาธารณะ ในพื้นที่ผ่อนผันที่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น บริเวณย่านไนท์บาร์ซ่า แห่งหนึ่ง มีขนาดแผงลอยไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข ของระเบียบการจำหน่ายสินค้าในพื้นที่ผ่อนผัน ตามประกาศเทศบาลนคร ข ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๘ แล้วเทศบาลนคร ข ได้มีคำสั่งให้ผู้ต้องหาดำเนินการปรับปรุงขนาดพื้นที่ของแผงลอย ให้มีขนาดหลักเกณฑ์ที่กำหนดดังกล่าว แต่ผู้ต้องหายังคงเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น จำนวน ๑๕๐ ราย เทศบาลนคร ข จึงมอบอำนาจให้เจ้าหน้าที่แจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน เพื่อให้ดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๔๕ และมีโทษตามมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ผู้ต้องหาให้การรับสารภาพ ปรับปรุงขนาดพื้นที่ของแผงลอยและมีประสงค์ให้เปรียบเทียบปรับ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จังหวัด ก ขอเรียนว่า เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๒ ได้นำเรื่องของผู้ต้องหาที่ถูกกล่าวหาว่า ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นดังกล่าว เข้าที่ประชุมของคณะกรรมการเปรียบเทียบเพื่อทำการเปรียบเทียบปรับ แต่คณะกรรมการเปรียบเทียบพิจารณาแล้ว เห็นว่าตามคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ฉบับที่ ๑/๒๕๕๔ เรื่องการเปรียบเทียบและการดำเนินคดีไม่ได้ระบุให้พนักงานสอบสวนสามารถส่งเรื่องให้คณะกรรมการเปรียบเทียบทำการเปรียบเทียบได้ จังหวัด ก จึงขอหารือว่าสถานีตำรวจภูธร มีอำนาจจัดส่งเอกสารการสอบสวนผู้ต้องหาให้คณะกรรมการเปรียบเทียบทำการเปรียบเทียบปรับได้หรือไม่ ผลการพิจารณาเป็นประการใด กรุณาแจ้งให้ทราบด้วยเพื่อเป็นแนวทางในการเปรียบเทียบปรับให้ถูกต้องตามกฎหมายต่อไป

(๑) ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ตามความในมาตรา ๘๕^๒ บัญญัติให้ในเขตจังหวัดและในเขตกรุงเทพมหานครมีคณะกรรมการเปรียบเทียบ เพื่อให้เป็นกลไกในการพิจารณาการกระทำความผิดที่เห็นว่าไม่ควรถูกฟ้องร้องหรือได้รับโทษจำคุก และ

^๑ ส่งพร้อมหนังสือ ที่ สธ ๐๙๔๕.๐๔/๑๒๓๖ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ซึ่งกรมอนามัยมีถึง ศาลากลางจังหวัด ก

^๒ มาตรา ๘๕ ให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบ

(๑) ในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ผู้แทนกรุงเทพมหานคร ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด เป็นกรรมการ และให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งข้าราชการในสังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการอีกไม่เกินสองคน

(๒) ในเขตจังหวัดอื่น ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด อัยการจังหวัด และผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด เป็นกรรมการ และให้นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดแต่งตั้งข้าราชการในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเป็นผู้ช่วยเลขานุการอีกไม่เกินสองคน

บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าเห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรได้รับโทษถึงจำคุก หรือไม่ควรถูกฟ้องร้อง ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบมีอำนาจเปรียบเทียบ

สำหรับความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือเป็นความผิดที่มีโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ คณะกรรมการเปรียบเทียบอาจมอบหมายให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้ด้วย

เป็นกลไกที่ช่วยลดขั้นตอนในการพิจารณาคดี เนื่องจากที่ไม่ต้องดำเนินการจนถึงชั้นศาล เพียงแต่จ่ายค่าปรับตามดุลพินิจของคณะกรรมการเปรียบเทียบภายในเวลาที่กำหนด โดยต้องไม่เกินอัตราโทษที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติก็จะถือว่าคดีเป็นอันเลิกกัน

๒. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเปรียบเทียบของคณะกรรมการเปรียบเทียบและเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมาย พ.ศ. ๒๕๖๑

ข้อ ๔ ให้เลขานุการมีหน้าที่ในการรับเรื่องจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นและจัดส่งให้คณะกรรมการเปรียบเทียบ ติดตามและแจ้งผลการพิจารณาดำเนินการของคณะกรรมการเปรียบเทียบแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมาย

(๒) ความเห็นในประเด็นข้อหารือ

ประเด็นข้อหารือ : เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนเพื่อให้ดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด พนักงานสอบสวนสามารถส่งเรื่องให้คณะกรรมการเปรียบเทียบทำการเปรียบเทียบปรับได้หรือไม่

ความเห็น : ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุขได้พิจารณาประเด็นข้อหารือประกอบข้อกฎหมายแล้วมีความเห็นว่า ตามมาตรา ๘๕ กำหนด ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบในเขตจังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด อัยการจังหวัด และผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดเป็นกรรมการ และให้นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดแต่งตั้งข้าราชการในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเป็นผู้ช่วยเลขานุการอีกไม่เกินสองคน โดยมีอำนาจเปรียบเทียบ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าเห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรได้รับโทษถึงจำคุก หรือไม่ควรถูกฟ้องร้อง อีกทั้งตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเปรียบเทียบของคณะกรรมการเปรียบเทียบและเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมาย พ.ศ. ๒๕๖๑ “ข้อ ๔ ให้เลขานุการมีหน้าที่ในการรับเรื่องจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นและจัดส่งให้คณะกรรมการเปรียบเทียบ ติดตามและแจ้งผลการพิจารณาดำเนินการของคณะกรรมการเปรียบเทียบแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมาย” ซึ่งจากข้อความในประกาศกระทรวงฯ ข้อ ๔ ดังกล่าวนี้นี้ จะเห็นได้ว่า เจ้าพนักงานท้องถิ่นเป็นผู้มีหน้าที่ส่งเรื่องคณะกรรมการเปรียบเทียบ ดังนั้น จึงเห็นว่า บทบัญญัติกฎหมายไม่ได้บัญญัติให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องต่อคณะกรรมการเปรียบเทียบแต่อย่างใด ทั้งนี้ ศึกษารายละเอียดกระบวนการในการเปรียบเทียบปรับและดำเนินคดีเพิ่มเติมได้ที่ คู่มือการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติงานตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (SOP) โดยดาวนโหลดหนังสือ/คู่มือทางเว็บไซต์ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข กรมอนามัย <http://laws.anamai.moph.go.th>

กรมอนามัย
ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข
๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

การเปรียบเทียบของคณะกรรมการเปรียบเทียบและเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมายให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของ คณะกรรมการปละประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบแล้วให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

หมายเหตุ : ท่านสามารถศึกษาแนวทางการตอบข้อหาหรือในประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย
ว่าด้วยการสาธารณสุข ได้ที่เว็บไซต์ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข หรือสแกนได้ที่คิวอาร์โค้ดนี้

